

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку**  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_ (підпис)  
“ ” \_\_\_\_\_ \_ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
**на здобуття освітнього ступеня магістра**  
зі спеціальності **072 фінанси, банківська справа та страхування**  
(шифр та найменування спеціальності)\_  
за магістерською програмою професійного спрямування

\_\_\_\_\_ (назва магістерської програми)

на тему: «Стратегія підвищення ефективності господарської діяльності підприємства»

**Виконавець:**

Студентка ЦЗВФН факультету

Бугайова Г.О. \_

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

**Науковий керівник:**

д.е.н., проф. \_

(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова В.Г. \_

(прізвище, ім'я, по батькові)

\_\_\_\_\_  
/підпис/

## ЗМІСТ

|   |           |
|---|-----------|
| <b>ВСТУП.....</b>   | <b>3</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА .....</b>       | <b>7</b>  |
| 1.1. Економічна сутність категорії ефективності діяльності підприємства.....                            | 7         |
| 1.2. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства .....                             | 15        |
| 1.3. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства.....                                       | 24        |
| <b>РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО - ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....</b>         | <b>35</b> |
| 2.1. Основні тенденції у функціонуванні підприємств в Україні.....                                      | 35        |
| 2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».....       | 42        |
| 2.3. Аналіз економічної ефективності підприємства.....  | 47        |
| <b>РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....</b> | <b>59</b> |
| 3.1. Шляхи підвищення економічної ефективності діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».....            | 59        |
| 3.2. Стратегії підвищення ефективності господарської діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».....      | 64        |
| 3.3. Прогнозування результативності діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».....                       | 71        |
| <b>ВИСНОВКИ.....</b>  | <b>76</b> |
| <b>Список використаних джерел.....</b>  | <b>81</b> |
| <b>Додатки.....</b>   | <b>88</b> |

## ВСТУП

Трансформація економічних відносин в Україні диктує нові стратегії корпоративного управління. Враховуючи сучасні економічні умови, жорстка конкуренція вимагає від підприємців прийняття обґрунтованих управлінських рішень та побудови раціональної функції в межах компанії, що вимагає оцінки ефективності її діяльності. Оцінка ефективності є важливою частиною системи управління бізнесом компанії, оскільки вона є ефективним інструментом підтримки та аналізу ІТ. Результати оцінки складають основу для прийняття управлінських рішень і можуть бути використані для визначення стратегічних та тактичних цілей.

Сьогоднішня фаза економічного розвитку характеризується високим ступенем невизначеності, виникненням системних кризових явищ і, отже, нестабільністю в розвитку економіки в цілому та кожного економічного оператора. Тому надзвичайно важливим є активізація діяльності з удосконалення їх функціонування і вирішення проблем управління та оцінки, ефективність роботи компанії, заснованої на використанні нових підходів та методів оцінки, оскільки існуючі підходи не повністю відображають результати господарювання компаній.

Відсутність на рівні промислових комплексів методичних розробок з вибору найбільш ефективних методів управління виробництвом в умовах переходу до ринкової економіки призводить до того, що фінансові менеджери інтуїтивно шукають вихід з кризової ситуації без належного вивчення наслідків та врахування нових факторів, що діють на ефективність їх роботи. Нерідко це призводить до втрати ефективності функціонування підприємства. Таким чином, існує об'єктивна необхідність теоретичного і практичного узагальнення процесів управління ефективністю господарської діяльності на всіх рівнях і рішення проблем на основі впровадження нових механізмів підвищення показників ефективності.

Сьогодні поняття «ефективність виробничо-господарської діяльності» є одним із найпоширеніших та досліджується багатьма вітчизняними та

зарубіжними фахівцями, такими, як Андрійчук В.Г., Білецька К.Ю., Ващенко І.А., Говорушко Т.А., Градобоев Е.В., П. Друкер, Ємець Ю.Г., Прокопівний С.Ф., Шеремет О.Д., Ковальов В.І., . І. Кулаков, Куценко А.В., Осипов, В.В., К. Салига, Сайфулін Р.С., Семенов Г.А., Мочерний С.В., Мельник Л.Г., Іванілов О.С., І. Бойчик та інші. У своїх працях вони вивчають економічні категорії «ефективність», «управління», методи оцінки результатів, методи та функції управління результатами. Однак аналіз ефективності виробничих та господарських операцій підприємства, оцінка та визначення її місця в складному механізмі управління вимагає подальшої розробки теоретико-методологічної бази. Отже, тема роботи є актуальною.

**Метою кваліфікаційної роботи** є розкриття теоретичних основ оцінки економічної ефективності та розробка рекомендацій щодо шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства.

**Основні завдання** кваліфікаційної роботи сформульовані відповідно до мети:

- дослідити економічну сутність категорії ефективності діяльності підприємства;
- визначити методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства;
- систематизувати фактори підвищення ефективності діяльності підприємства;
- проаналізувати основні тенденції у функціонуванні підприємств в Україні;
- здійснити аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства ПАТ «Одескабель»;
- дослідити економічну ефективність підприємства;
- запропонувати шляхи підвищення економічної ефективності діяльності підприємства ПАТ «Одескабель»;
- сформулювати стратегії підвищення ефективності господарської діяльності підприємства ПАТ «Одескабель»;

– розробити рекомендації щодо прогнозування результативності діяльності підприємства ПАТ «Одескабель».

**Об’єктом дослідження** є процес підвищення ефективності господарської діяльності підприємства.

**Предметом** дослідження є теоретичні та методичні підходи щодо розробки стратегії підвищення ефективності господарської діяльності підприємства на прикладі ПАТ «Одескабель».

*Практична значущість* дослідження полягає в розробці конкретних заходів щодо вдосконалення ефективності господарської діяльності підприємства.

**Методи дослідження.** Методологією дослідження є теоретичні положення загальноекономічної теорії, теорії фінансів, теорії фінансового менеджменту, а також спеціальні методи дослідження, зокрема: методи узагальнення, дедукції та індукції при дослідженні категоріального апарату; методи синтезу та аналізу, групування, порівняння, табличний метод, графічний аналіз, економіко-статистичний аналіз при проведенні аналізу ефективності господарської діяльності підприємства, системний та підхід при визначенні шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства, прогнозний - при розробці пропозицій щодо результативності діяльності підприємства, тощо. Теоретичне значення дослідження полягає в системному аналізі чинників, що знаходяться у факторному зв’язку з ефективністю діяльності підприємства.

**Інформаційною базою** дослідження є нормативно-законодавчі акти України, наукова література, інтернет-ресурси, монографічні дослідження, фінансова та статистична звітність, дані, отримані з офіційного інформаційного сайту Smida.

**Структура роботи.** Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об’єднують дев’ять підрозділів, висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок друкованого

тексту, містить 22 таблиці та 34 рисунка. Список використаної літератури нараховує 74 найменування.

*Публікації та апробація результатів дослідження.* Результати дослідження опубліковано в збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференція «Розвиток економіки та менеджменту в умовах інтеграційних процесів». Київ, 12 жовтня 2019р.

## ВИСНОВКИ

1. Нині немає чітких меж між поняттями «ефективність», «ефективність виробництва», «ефективність функціонування підприємства». Головним критерієм ефективного функціонування підприємства слід вважати економічну ефективність. Ефективність функціонування підприємства - це комплексна характеристика, яка відображає ступінь використання ресурсних витрат, спроможність досягати поставлених цілей і здатність до стійкої життєдіяльності в конкурентному ринковому середовищі.

На наш погляд ефективність – це категорія, що характеризується результативністю роботи підприємства та рентабельністю його капіталу, ресурсів або продукції.

2. Наявні теоретичні розробки не дають відповідь про наявність «універсальних» критеріїв ефективності. Традиційний підхід базується на класичній моделі Дюпона «Рентабельність капіталу». Оцінка ефективності діяльності на основі концепції Performance Management (управління результатами), яка передбачає використання збалансованої системи індикаторів, включає різні фінансові та нефінансові показники, що дає змогу комплексно оцінити вартість підприємства та ефективність його діяльності. Заснована Р. Капланом і Д. Нортонем збалансована система показників об'єднує більшість з існуючих показників у відповідні системи для оцінки і аналізу ефективності діяльності на будь-якому рівні управління М.В. Майєр пропонує оцінювати ефективність функціонування суб'єкта господарювання на основі процесно-орієнтованого аналізу рентабельності (Activity – Based Profitability Analysis, АВРА).

3. Існують наступні показники ефективності виробництва: загальні показники економічної ефективності виробництва; показники ефективності використання живої праці (робочої сили); показники використання основних фондів; показники використання матеріальних ресурсів; показники ефективності економічних ресурсів; показники якості продукції.

Найважливішими факторами підвищення ефективності виробництва є підвищення технічного рівня, вдосконалення управління, організація виробництва та праці, зміна обсягу та структури виробництва, поліпшення якості природних ресурсів тощо.

4. У роботі було проаналізовано основні показники діяльності промислових підприємств в Україні у 2010-2017 рр.: темпи приросту ВВП були незначними, у 2017 р. – 2,5%, рентабельність операційної діяльності промисловості низька, у 2017 р. вона склала 6,6%, ступінь зносу основних засобів у промисловості – 69,4 % , інноваційні витрати у промисловості дуже низькі, експорт нижче імпорту, тобто притоку іноземної валюти не має. В цілому економічна ситуація у країні не сприяє розвитку промисловості.

5. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ПАТ «Одескабель» у 2016–2018 рр. показав, що активи підприємства з 2016 по 2018 рр. збільшувались, темп росту активів склав у 2017 р. 18,9%, у 2018 р. –13,6%, основні фонди теж збільшувались, у 2017 р. темп росту склав 12,1%, у 2018 р.–9,1%, власний капітал збільшився у 2017 р. на 19,8%, у 2018 р. – на 10,5%, але чистий прибуток у 2018 р. знизився на 38,3%, в тому числі за рахунок збільшення собівартості продукції, адміністративних витрат та витрат на збут.

6. Аналіз показників ефективності використання основних засобів ПАТ «Одескабель» за 2016–2018 рр. показав, що підприємство збільшує вартість основних засобів, вони використовуються більш ефективно, а зниження рентабельності основних засобів в 2018 р. на 77,8% пов'язано зі зниженням чистого прибутку в цьому році.

Аналіз показників ефективності використання оборотних коштів підприємства у 2016–2018 рр. показав, що оборотні кошти використовуються підприємством неефективно.

Аналіз показників ефективності використання праці (трудових ресурсів) ПАТ «Одескабель» за 2016–2017 рр. показав, що трудові ресурси на підприємстві використовуються не дуже ефективно: фонд оплати праці збільшився, а продуктивність праці в цілому знизилась, проте, у 2017–2018 рр.



фондоозброєність знижувалась, а продуктивність середньооблікового працівника збільшувалась.

Аналіз показників ліквідності показав, що підприємство є платоспроможним та фінансово стійким, підприємство забезпечено власними оборотними засобами і у нього достатньо власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних, підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування.

Ділова активність підприємства у 2016-2018рр. поліпшилась: період погашення дебіторської заборгованості, зменшувався з 60 днів у 2016р. до 52 днів у 2018 р., період погашення кредиторської заборгованості теж зменшувався з 35 днів у 2016 р. до 34 днів у 2018р., тривалість обороту запасів зменшувалась з 143 днів у 2016 р. до 123 днів у 2018р., тривалість операційного циклу зменшилась за цей період на 26 днів, тривалість фінансового циклу – на 25 днів, що зменшує потребу підприємства в оборотних коштах.

Показники рентабельності підприємства у 2016-2018рр. мають позитивне значення, але у 2018р. вони значно знизились.

Чистий прибуток підприємства у 2016р. збільшився на 37661 тис. грн., але у 2018 р. він зменшився на 49444 тис. грн., чистий дохід (виручка від реалізації продукції) у 2018р. збільшився на 11,1%, в той же час, собівартість реалізованої продукції збільшилась на 14,8%, адміністративні витрати збільшилась на 17,8%, витрати на збут збільшились на 31,2%. Операційні витрати ПАТ «Одесакабель» у 2016-2018рр. зросли: у 2016р. вони склали 1182893 тис. грн., у 2017 р. вони зросли на 404951 тис. грн., або на 34,2%, у 2018 р. вони збільшились на 223631 тис. грн., або на 14%. Найбільшу питому вагу в операційних витратах складають матеріальні витрати, однак з 2016 р. по 2018р. їх частка зменшилась з 82,2% у 2016 р. до 78,2% у 2018р. Питому вагу витрат на оплату праці в операційних витратах збільшилась з 7,7% у 2016р. до 9,9% у 2018р. Амортизація складала 14647 тис. грн. у 2016 р., у 2017 р. вона зросла на 5889 тис. грн., або на 40,2%, у 2018 р. вона збільшилась на

17751 тис. грн., або на 86,4%, це значно збільшило собівартість продукції у 2018 р. та знизило прибуток.

7. Для підвищення ефективності роботи підприємству необхідно :

– знизити собівартість продукції за рахунок зниження адміністративних витрат та витрат на збут;

– знизити витрати на страхування відгуженої продукції, запаси готової продукції на складі не повинні перевищувати обсягу продукції, що було виготовлено протягом одного місяцю;

– продавати продукцію на умовах передплати, відстрочку платежу необхідно скоротити до двох тижнів та надавати її тільки покупцям великих партій товару;

– переглянути цінову політику та формувати ціну згідно з показниками рентабельності;

– позбутися продукції, що не користується попитом, але є на складі, при купівлі сировини перевагу необхідно надавати постачальникам, що продають сировину з відстрочкою платежу;

– знаходити можливості скорочення персоналу та зниження частки відрядної оплати праці;

– використовувати спонтанне фінансування покупців продукції, тобто пропонувати знижку від ціни за швидший розрахунок за продукцію, крім цього необхідно використовувати облік векселів та факторинг.

8. Матриця фінансової стратегії Франсона-Романе показала, що у підприємства наявні усі можливості для подальшого ефективного розвитку. Економічна стратегія ПАТ «Одескабель» повинна базуватися на збільшені рентабельності своєї діяльності, розширені ринків збуту своєї продукції, крім цього підприємству у своєї діяльності необхідно використовувати власні кошти, збільшити їх шляхом випуску акцій та залученням інвестицій, а не збільшувати запозичення.

На наш погляд, на даному етапі розвитку підприємству необхідно обрати стратегію фінансового забезпечення стійкого зростання, що спрямована на те, щоб збалансувати параметри обмеженого зростання операційної діяльності і необхідного рівня фінансової безпеки підприємства.

9. Як свідчать результати регресійного аналізу, збільшення в структурі капіталу зобов'язань призводить до збільшення результативного показника – чистого доходу, але істотне збільшення позикових коштів може знизити темпи зростання обороту підприємства. При невисокому та незмінному рівні рентабельності (у ПАТ «Одескабель» 2017 р. рентабельність активів підприємства 7%, у 2018 р. – 1%) є ризик зміни ефекту фінансового важеля, підприємство буде змушене зменшити заборгованість та розраховувати на власні кошти.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ: Знання-Прес, 2015. 299 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с.
3. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, практика, аналіз : монографія. Київ: КНЕУ, 2005. 292 с
4. Біла О.Г. Фінанси підприємств : навч. посібник. Львів: Магнолія, 2016. 383 с.
5. Білецька К.Ю. Сутність категорії «Економічна ефективність виробництва». *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2014. Вип. 150. С. 74-81.
6. Бланк И.А. Управление денежными потоками. Киев: Ника–Центр: Эльга–Н, 2002. 736 с.
7. Бланк И.А. Фінансовий менеджмент. Киев : Ника–Центр: Эльга–Н, 2002. 736 с.
8. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т. 2. Киев: Ника–Центр, 2005. 549 с.
9. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами. Киев: МП «Итем ЛТД», 2010. 312 с.
10. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. пос. Київ : Атака, 2002. 480 с.,
11. Братанич М.В. Визначення сутності економічної ефективності та класифікація її видів. *Економіка промисловості*. 2010. № 4. С. 153-155.
12. Ващенко Ефективність виробничо-господарської діяльності в механізмі управління промисловими підприємствами. *Економічний бюлетень* 2014. № 1. С. 80-87. URL: [https://ev.nmu.org.ua/docs/2014/1/EV20141\\_080-087.pdf](https://ev.nmu.org.ua/docs/2014/1/EV20141_080-087.pdf)

13. Гайдаєнко О.М. Стратегічне управління витратами на прикладі підприємств олійно-жирової галузі. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки: міжнародний збірник наукових праць* / за ред. І.Б. Садовська. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. Вип. 1(9). Ч. 1. С. 93-99
14. Гетьман О.О. Економіка підприємства : навч. посібник 2-ге видання. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
15. Говорушко Т.А. Ефективність як економічна категорія. *Наукові праці НУХТ*. 2007. № 20. С. 74– 76.
16. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18; 19 – 20; 21 – 22.
17. Градобоев Е.В. Особенности оценки эффективности деятельности предприятий: автореф. дис... на соиск. учен. степени канд. экон. наук. Иркутск, 2009.
18. Гупало А.О. Визначення змісту понять: «ефект», «ефективність» та «результативність». *Проблеми формування нової економіки XXI століття* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 груд. 2012 р. : у 3 т. Дніпропетровськ. С. 6-9.
19. Гуцаленко Л.В. Контроль дебіторської заборгованості в управлінні підприємством: збірн. наукових праць ВНАУ. 2012. №1. Т. 3. С. 154-159.
20. Дайле А. Практика контролинга / под. ред. и предисл. М. Л. Лукашевича, Е. Н. Тихоненковой; пер. с нем. Москва : Финансы и статистика, 2011. 336 с.
21. Друкер П.Ф., Макьярелло Дж. А. Менеджмент. Москва, Санкт-Петербург, Киев, 2010. 695с.
22. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С.Ф. Прокопівного. Вид. 2ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2009. 449 с.
23. Економіка підприємства: підручник / за ред. А.В. Шегди. Київ : Знання, 2006. 614 с.

24. Економічна енциклопедія: у 3 т. / Відп. ред. С.В. Мочерний та ін. Київ : Видавничий центр «Академія», 2000. Т. 1. 864 с.
25. Ємець Ю.Г. Економічна ефективність як основа конкурентоспроможності підприємства: вісн. Національного університету «Львівська політехніка». *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2013. № 769. С. 156-160.
26. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2015. 485 с.
27. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 378 с.
28. Косенко А.П. Экономическая оценка инновационного потенциала / А.П. Косенко, Д. Коциски, О.И. Маслак, П.Г. Перерва, Д. Сакай: монографія. Харьков-Мишкольц : НТУ ХПИ, Мишкольц.техн.унт, 2009. 170 с.
29. Кублікова Т.Б., Кубліков В.К. Інвестиції на ринку цінних паперів. – О.: Видавництво ОРІДУ НАДУ, 2006. – 424с.
30. Курганська Е. І. Економічна сутність та роль ЄКР в системі казначейства // Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова // Збірник наукових праць «Економічний аналіз»././ Гол. ред. Шкарабан С. І. – Вип. 11, ч. 1 – Тернопіль, 2012. – С. 148–150. (0,42 д. а.)
31. Кравченко Х.В. Сутність економічної категорії ефективності та визначення її на транспорті: збірн. наук. праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. *Проблеми економіки транспорту*. 2014. Вип. 8. С. 48-55.
32. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 518 с.
33. Кулішов В.В. Економіка підприємства. Теорія і практика: навч. посібн. Львів «Магнолія плюс», 2006. 208 с.
34. Куценко А.В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 205 с.
35. Літвінова В.О. Економічна ефективність: сутність та форми.

*Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу.* 2014. № 2. С. 43-45.

36. Лямець В.І., Лямець В.І. Системний аналіз. Вступний курс. 2е вид., перероб. і доп. Харків: ХНУРЕ, 448 с.
37. Маркіна І.А. Методологічні питання ефективності управління. *Фінанси України.* 2013. № 6. С. 24–32.
38. Метеленко Н.Г. Внутрішній господарський механізм ефективного функціонування промислових підприємств: теорія, практика, перспективи: монографія. Запоріжжя : КПУ, 2010. 480 с.
39. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: В 3 т. Т.1. Київ : Вид. центр «Академія», 2002. 950 с.
40. Негашев, Е.В. Методика фінансового аналізу діяльності комерційних організацій. Москва : Финансы и статистика, 2009. 134 с.
41. Овсійчук О.В. Удосконалення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Управління розвитком.* 2013. №10. С. 34 – 36.
42. Орлов П.А. Экономика предприятия : учеб. пособие / П.А. Орлов, Т.П. Прохорова, Р.А. Коломиец и др. ; под общ. ред. П. А. Орлова. Харьков : РИО. ХГЭУ, 2000. 280 с.
43. Осипов В.І. Дослідження категорії «ефективність» в системі соціально-економічного розвитку суспільства. *Ринкова економіка : сучасна теорія і практика управління.* 2016. № 1. Т. 15. С. 49-66.
44. Осипов В.І. Економіка підприємства: підручн. Одеса: Маяк, 2011. 236 с.
45. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер.

с англ. Москва: Дело, 1997. 704 с.

46. Остап'юк Н.А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції. *Вісник ЖДТУ*. 2011. № 1(55). С. 127 – 129.

47. Пасека Д.В., Гринько Т.В. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства. **URL:** [http://confcontact.com/2014\\_04\\_25\\_ekonomika\\_i\\_menedgment/tom4/48\\_Paseka.htm](http://confcontact.com/2014_04_25_ekonomika_i_menedgment/tom4/48_Paseka.htm).

48. Перерва П.Г. Дослідження категорій «ефективність», «результативність» та «економічність». *Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі* : зб. тез наук. робіт 2-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, 28-30 листопада 2017 р. / Кременчуцький нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. Кременчук, 2017. С. 149-152. **URL:** [http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36344/1/vestnik\\_KhPI\\_2018\\_15\\_Pererva\\_Efektivnist.pdf](http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36344/1/vestnik_KhPI_2018_15_Pererva_Efektivnist.pdf)

49. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю. Маркетинг: підручн. / О.А. Старостіна, Н. П. Гончарова, Є.В. Крикавський, та ін., за ред. О.А. Старостіної. Київ : Знання, 2009. 1070 с.

50. Полегенька М.А. Теоретична сутність економічної категорії «ефективність»//АГРОСВІТ №10, 2016 с.69-74. **URL:** [http://www.agrosvit.info/pdf/10\\_2016/12.pdf](http://www.agrosvit.info/pdf/10_2016/12.pdf)

51. Практикум по фінансовому менеджменту / под ред. Стояновой Е. С. Москва : Перспектива, 1998. 140 с.

52. Прокоф'єва К.В. Теоретична сутність економічної категорії «ефективність діяльності підприємства»: наук. праці Полтавської державної аграрної академії. *Серія: Економічні науки*. Вип. 6. Т. 2. 2013. С. 255- 258.

53. Рожик Я.В. Оцінка ефективності фінансової діяльності підприємств кондитерської галузі (на прикладі ПРАТ «АВК») **URL:** <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21118/5087.pdf>

54. Семенов Г.А. Организация и планирование хозяйственной деятельности предприятия : монографія. Запорожье : ЗГИА, 2001. 174 с.

55. Семенов Г.А. Фінансове планування і управління на підприємствах: навч. посібн./ Г.А. Семенов, В.З. Бугай. Київ: Центр учбової



літератури, 2013. 432 с.

56. Смірнова К.В. Синтетический подход к оценке эффективности стратегий промышленных предприятий. *Вестник ОГУ*. № 13. 2012. С. 323-328.

57. Статистичний щорічник України за 2017 р. URL: [https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat\\_u/publ1\\_u.htm](https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm)

58. Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства: підручник. Київ: Компринт, 2015. 465 с.

59. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. Київ: Знання, 2007. 1072 с.

60. Сурмін Ю.П. Сурмін Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособие. Київ : МАУП, 2010. 17 с.

61. Темченко А.Г. Нусинов В.Я., Турило А.М., Темченко А.Г. Экономический анализ деятельности предприятий и объединений в промышленности : учеб.пособие. Кривой Рог : Минерал, 1999. 172 с.

62. Тищенко А.Н., Кизим Н.А., Догайдайло Я.В. Экономическая результативность деятельности предприятия: монография. Х. : ИНЖЭК, 2005 – 200с.

63. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навч. посібн. Київ : МАУП, 2004. 328 с.

64. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навч. посібн. Київ : Кондор, 2017. 400 с

65. Формирование хозяйственных решений : монография / В.М. Хобта, О.А. Солодова, С.И. Кравченко, О.Н. Фищенко и др. Донецк : Каштан, 2003. 416 с.

66. Фінансова звітність ПАТ «Одескабель» за 2016-2018 рр.

67. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: навч. посібн. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: ЦУЛ, 2002.

68. Череп А.В. Эффективность как экономическая категория. *Эффективная экономика*. 2013. № 1. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek\\_2013\\_1\\_26\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_1_26_5)

69. Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посібн. Київ : Каравела, 2015. 584

70. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций. Москва: ИНФРА-М, 2016. 208 с.

71. Шеремет О.О. Финансовый анализ: навч. посібн. Київ: Міленіум, 2003. 160 с.

72. Якимчук Т.В. Соціально-економічна ефективність підприємства та її значення в сучасних умовах. **URL:** [http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/7697Socialnoekonomichna\\_efekti/1.html](http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/7697Socialnoekonomichna_efekti/1.html)

73. Ярославський А. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект: наук. вісник Ужгородського національного університету. **URL:** [http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20\\_3\\_2018ua/38.pdf](http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_3_2018ua/38.pdf)

74. Ячменьова В.М., Височина М.В., Сулима О.Й. Ефективність управління діяльністю промислового підприємства та діагностика загроз : монографія. Сімферополь: ВД АРІАЛ, 2010. 310 с.

75. Косянчук Т.Ф. Результативність діяльності підприємства та її діагностика. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. Вип.16, 2015. **URL:** <http://sb-keip.kpi.ua/article/view/38145/43434>

76. Коган А.Б., Болдырева Н.П. Теоретические аспекты эффективности экономических систем: вестн. Оренбургского государственного университета. 2006. № 8. С. 45-55.